

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIA-196/12-A

Název kontrolované osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola Na Balabence
Sídlo:	Na Balabence 800, 190 00 Praha 9 - Libeň
IČO:	61 387 525
Identifikátor:	600 040 551
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Boženou Žižkovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Městská část Praha 9, Sokolovská 324/14, 180 49 Praha 9
Místo inspekční činnosti:	Na Balabence 800, 190 00 Praha 9 - Libeň
Termín inspekční činnosti:	6. – 9. února 2012

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost byla vykonána v základní škole podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, k termínu inspekce (dále školský zákon).

Inspekce byla vykonána na základě podnětu zákonného zástupce žáka.

Aktuální stav školy

Organizace vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení. K termínu inspekce základní škola (dále škola) vzdělávala 319 žáků. Škola realizuje školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Škola – klíč k budoucnosti* (dále ŠVP). Profiluje se rozšířenou výukou tělesné výchovy od 6. ročníku tradičně zaměřenou na kopanou. Od 1. ročníku je zařazena výuka

anglického jazyka, od 3. ročníku se na ní podílejí rodilí mluvčí.

Výuku zajišťuje 22 učitelů, z nichž 1 je bez odborné kvalifikace.

V současnosti škola vzdělává 6 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) se zdravotním znevýhodněním, z nichž jsou 4 integrováni na základě individuálních vzdělávacích plánů (IVP). Dále vzdělává 40 žáků-cizinců.

Od minulé inspekce (v listopadu 2009) došlo ke zlepšení materiálních podmínek vzdělávání celkovou rekonstrukcí obou tělocvičen a některých sociálních zařízení, rozšířením počtu interaktivních tabulí na současných 7 a v obou počítačových učebnách byly renovovány rozvody, jedna byla vybavena novými počítači. Pro 2 přípravné třídy, které zahájí činnost ve školním roce 2012/2013, škola připravila podnětné učebny a místnost pro odpolední pobyt žáků ve školní družině.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola na konci každého školního roku vyhodnocuje vzdělávání podle ŠVP a na základě zkušeností a reálných podmínek provádí úpravy platné pro další školní rok. Letos byl nově zařazen volitelný předmět *Společenskovední seminář*, o jehož osnovy byl ŠVP doplněn. Disponibilní hodiny jsou využity především na posílení jazykového vzdělávání, matematiky, oblasti *Člověk a jeho svět*, *Člověk a příroda* a 6 volitelných předmětů.

K rozvoji klíčových kompetencí žáků přispívají i školní nebo třídní projekty (Výchova k pražanství, Poznej a chraň památky Prahy, Projektový týden v 9. ročníku, 1. stupeň – Pohádkový týden, Zdravé město Praha 2012).

Při časté práci ve skupinách a při řízených rozhovorech s vyučujícími si žáci rozvíjeli komunikativní, sociální a personální kompetence. V hodinách českého jazyka a literatury pracovali s uměleckými texty v čítankách, procvičovali si hlasité čtení, diskutovali o obsahu a reprodukovali je, určovali znaky literárních žánrů. Třídili a porovnávali významy probíraných jevů v jazykové výuce, využívali znalosti mluvnických pravidel a samostatně uváděli příklady, ve kterých uplatnili získané vědomosti. Matematické dovednosti si žáci upevňovali při řešení problémových úloh z praktického života, kdy také formou hry přicházeli na správné postupy. Ve vlastivědě poznávali způsob života v historických obdobích a orientovali se pomocí časové přímky. V dějepise si při využití interaktivní tabule a obrázkových materiálů uvědomovali souvislosti jednotlivých dějů na vývoj historických událostí. V občanské výchově řešili s pomocí názorných pomůcek konkrétní situace v oblasti ochrany životního prostředí. V hodinách anglického jazyka využívali vlastní slovní zásobu v dialozích se spolužáky a učiteli. Ve většině hodin žáci běžně hodnotili práci svou a někdy i spolužáků. Žáci se SVP měli dostatek času k plnění úkolů, vlivem pozitivní motivace pracovali většinou se zájmem.

Škola využívá k pravidelnému zjišťování výsledků vzdělávání srovnávací a kontrolní písemné práce ve vybraných vyučovacích předmětech. Uplatňuje i externí hodnotící nástroje (např. Scio). Z analýzy klasifikace žáků na 1. stupni vyplývá, že výsledky jsou až na několik výjimek velmi dobré. K problémům nedochází ani při přechodu žáků z pátého do šestého ročníku. Na 2. stupni někdy nemá hodnocení motivační charakter. Například v 1. pololetí školního roku 2011/2012 bylo 62,5% žáků ve třech třídách 7. a 8. ročníku klasifikováno v anglickém jazyce stupněm dobrý nebo dostatečný, nikdo výborným. Záznamy ve školní matrice ukazují na nevyváženost v udělování výchovných opatření v neprospěch pochval. V několika případech škola řešila problémy s vyšší neomluvenou absencí jednotlivců. Z výsledků testů Scio ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá průměrná úspěšnost žáků 7. a 9. ročníku ve všech částech testu v českém jazyce a v matematice.

Žáci se pravidelně zúčastňují sportovních, uměleckých a vědomostních soutěží na úrovni obvodu a kraje. Úspěchem je 21. místo dosažené skupinou žáků v internetové soutěži *Pay Sec Cup* v silné konkurenci dalších 710 kolektivů ve školním roce 2010/2011. V následujícím školním roce získal žák dobré umístění (76. místo) v akci IT-SLOT zaměřené rovněž na ICT. Účastnilo se jí 1560 žáků. 1. a 2. místa žáci dosáhli v soutěži pražských škol z anglického jazyka, v dějepisné *Brána do historie*, ve *Sportovních hrách MČ Praha 9* i v celopražské *Futsalové lize* nebo v *Kinderiádě*.

Poradenské služby zajišťují především výchovná poradkyně a školní metodička prevence. Neabsolvovaly studium k výkonu těchto specializovaných činností, obě se však v problematice průběžně vzdělávají. Výchovná poradkyně zajišťuje kariérové poradenství, garantuje oblast péče o žáky se SVP a poskytuje metodickou pomoc a informace pedagogům i zákonným zástupcům žáků. Na základě příslušných doporučení poradenských zařízení byly žákům, kteří mají závažnější zdravotní znevýhodnění, vypracovány IVP. Zákonní zástupci jsou s nimi prokazatelně seznamováni. Vzdělávací postupy a opatření stanovené v těchto plánech však nejsou vyhodnocovány. Pro žáky-cizince škola organizuje kurz *Čestiny pro cizince* a individuální doučování podle jejich potřeb.

Analýzou žákovských knížek a písemných prací žáků bylo zjištěno, že na základě opatření vyplývajících ze závěrů poslední inspekční zprávy došlo ke zlepšení v zohledňování žáků se SVP. Při psaní diktátů či procvičování pravopisných jevů vyučující více využívají doplňovací cvičení nebo zkrácené texty a další alternativní způsoby (např. informace o počtu chyb, klasifikace po předchozím procvičení tzv. nanečisto, poskytnutí více času k řešení úkolu). V klasifikaci již není opomíjeno ústní zkoušení a hodnocení je více motivační.

Škola realizuje *Minimální preventivní program*, jehož součástí je i *Program proti šikanování*. Oblasti prevence a zdravého životního stylu jsou implementovány do vzdělávacích předmětů, dále jsou využívány besedy a programy různých institucí s tématy k dopravní výchově, drogové závislosti, šikaně a kyberšikaně. Důležitou součástí preventivního programu je pestrá nabídka zájmových kroužků pro smysluplné trávení volného času. Vzhledem k možnému riziku plynoucímu ze sloučení dvou 7. tříd v jednu 8. pro školní rok 2011/2012 škola využila grant Městské části Praha 9 na program občanského sdružení *Elio*, které pravidelně pracovalo s žáky na vytvoření pozitivního klimatu ve třídě. V dubnu 2010 uskutečnila škola dotazníkové šetření na téma *Jaké je to být žákem této školy*, z něhož vyplynulo, že nikdo z žáků nevěděl, že by byl šikanován. Škola se také zúčastnila projektu *Průzkum rizikového chování a bezpečnosti v základních školách na území hlavního města Prahy a v jejím okolí*. Preventivní program je pravidelně vyhodnocován. Výchovná poradkyně i školní metodička prevence vedou písemné záznamy, které dokládají obsah a rozsah jejich činností i navržená a realizovaná opatření.

Škola se zabývá nevhodným chováním žákyně ke spolužačce od školního roku 2010/2011. Nevyhodnotila ho jako šikanu, ale jako vážné riziko ho řešila se zákonnými zástupci i s pracovníci Oddělení sociálně právní ochrany dětí MČ Praha 9. Problematiku probírala i v rámci třídnických hodin, žáci se seznamovali s tématy správné komunikace i nebezpečí šikany. Žákyni, která porušila školní řád, byla uložena výchovná opatření a její chování bylo za 1. pololetí školního roku 2011/2012 hodnoceno na vysvědčení stupněm uspokojivé. V zájmu eliminace některých nežádoucích projevů v třídním prostředí ředitelka podala žádost o grant na realizaci programu *Tmelík*, zaměřeného na upevnění pozitivních vztahů v žákovském kolektivu.

Všichni žáci jsou průkazně pravidelně poučováni o možném ohrožení zdraví. S tím koresponduje i setrvale nižší počet úrazů, jejich převážná část se stala v hodinách tělesné výchovy.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Ředitelka byla jmenována do funkce od 4. 2. 1992 a pro její výkon splňuje předpoklady stanovené právními předpisy. V organizačním řádu určila kompetence i odpovědnost pracovníků školy. V plánu na školní rok stanovila hlavní úkoly. Mezi sebe, zástupkyni a další pověřené pracovníky rozdělila působení v oblasti kontroly. Přijala a realizovala opatření k odstranění nedostatků zjištěných minulou inspekcí. S pedagogickou radou projednává zásadní pedagogické dokumenty. *Záznamy z pedagogických rad* však vždy nedokládají důsledné projednávání konkrétních opatření ke zlepšování vzdělávací činnosti. V třídních knihách 9. ročníku vedených ve školním roce 2010/2011 nejsou průkazné údaje o probrání všeho učiva dějepisu v souladu se ŠVP. Ostatní dokumentace školy (rozhodnutí ředitelky školy o právech a povinnostech v oblasti státní správy, školní matrika, ŠVP, výroční zprávy o činnosti školy, školní řád, rozvrh vyučovacích hodin, kniha úrazů) je vedena v souladu s právními předpisy.

Ředitelka hodnotí pozitivně spolupráci se zřizovatelem, který podporuje rozvoj nejen materiálních podmínek, ale i dalších oblastí vzdělávání např. poskytováním různých grantů (např. na prevenci, bruslení, výjezdy tříd). Ve vztahu ke školské radě ředitelka plní povinnosti v souladu s právními předpisy. Rodiče jsou informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků vhodnými způsoby (individuální konzultace, třídní schůzky, e-mailová pošta, webové stránky školy). Každá třída má také svého zástupce v Radě rodičů, která se pravidelně schází a spolupracuje s vedením školy. K neformálním setkáváním pedagogů, rodičů a žáků dochází při různých akcích (Dny otevřených dveří, Školní těšení pro budoucí prvňáčky, vánoční besídka a školní akademie). Za partnerskou komunikaci a kooperaci s rodiči žáků škola získala certifikát v projektu *Rodiče vítáni* obecně prospěšné společnosti EDUin. Důležitá je dobrá spolupráce s FK Meteor, jehož trenéři zajišťují hodiny rozšířené výuky tělesné výchovy. Se sportovními činnostmi žáků ve školní družině a s pořádáním různých soutěží pomáhá SK Kometa. Ředitelka podporuje aktivity žakovské samosprávy, která se podílí na životě školy např. organizováním některých soutěží.

Personální podmínky vytvářejí z hlediska odborné kvalifikace vhodné předpoklady k naplňování vzdělávacího programu. Pedagogický sbor je stabilizovaný, s vyšším věkovým průměrem. Dvěma začínajícími učiteli pomáhají uvádějící, zkušení kolegové. Ředitelka školy velmi aktivně podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP). Účast většiny pedagogů včetně vedení školy na průběžném vzdělávání je příkladná. Učitelé absolvovali četné akce a semináře zaměřené na pedagogiku a oborovou didaktiku, na prevenci sociálně-patologických jevů, oblast výchovy ke zdraví, environmentální výchovu, finanční gramotnost, ICT, práci s interaktivní tabulí, školské legislativy aj.

Sledované vyučovací hodiny byly pedagogy zodpovědně připraveny. Vyučující až na výjimku střídali zajímavé činnosti, které žáky zaujaly a vedly k rozvíjení jejich kompetencí i upevňování znalostí. Efektivně zařazovali frontální, skupinovou i samostatnou práci. K prezentaci učiva, k jeho procvičování i při zkoušení učitelé vhodně využívali interaktivní tabule, dataprojektor i další pomůcky. Zapojením zkušeností žáků i mezipředmětových vztahů podpořili účinnost vzdělávání. Rodilý mluvčí a učitelka v hodinách anglického jazyka vytvořili žákům velmi motivující prostředí k rozšíření slovní zásoby i dalších jazykových dovedností alternativními hravými úlohami. Vzhledem k méně početným kolektivům tříd a potřebám žáků se SVP nebylo nutné výuku diferencovat. Všichni učitelé průběžně poskytovali žákům zpětnou vazbu a individuální přístup. Nezapomínali na shrnutí učiva v závěru vyučovacích hodin, vedli žáky k sebehodnocení a někdy i k vzájemnému hodnocení.

Celkové hodnocení školy

Činnost příspěvkové organizace je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Škola dbá na bezpečnost a zdravý vývoj žáků. V oblasti výchovného poradenství se zkvalitnila práce se žáky se SVP, zejména v přístupu k jejich hodnocení. Preventivní strategie poskytují předpoklady k předcházení vzniku sociálně patologických jevů. Škola nepodceňuje případné rizikové situace, hledá a realizuje vhodná opatření k zlepšení. Práce s výsledky vzdělávání žáků je standardní. Určitým rizikem jsou převažující kázeňská opatření nad pochvalami a menší úspěšnost žáků v hodnocení předmětu anglický jazyk na druhém stupni.

Ve vzdělávání učitelé využívají k rozvoji žákovských kompetencí efektivní formy a metody práce. Žáci vedou k sebehodnocení i vzájemnému hodnocení.

Ředitelka školy zajistila další zlepšování personálních a materiálních předpokladů vzdělávání, které umožňují kvalitní realizaci ŠVP. Dodržuje právní povinnosti podle školského zákona s výjimkou nedostatků, které je nutno odstranit:

- třídní knihy musí obsahovat průkazné údaje o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu v souladu s § 28 odst. 1 písm. f) školského zákona,*
- záznamy z pedagogických rad musí obsahovat projednání všech zásadních opatření týkajících se vzdělávací činnosti školy v souladu s § 164 odst. 2 školského zákona,*
- dvakrát ročně musí být vyhodnocovány postupy a opatření stanovené v IVP v souladu s § 6 odst. 8 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů.*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 15 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Praze dne 20. února 2012

(razítko)

Mgr. Noëlle Kleinová, školní inspektorka   *Kleinová v. r.*

Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor   *Wagner v. r.*

Mgr. Boris Tvarůžek, školní inspektor   *Tvarůžek v. r.*

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Praze dne 27. února 2012

(razítko)

Mgr. Božena Žižková, ředitelka školy   *Žižková v. r.*

Připomínky ředitelky školy

13. 3. 2012

Připomínky nebyly podány.